

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Lykkesholm 2021

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I oplyse, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Vi har set på:

Rutiner: overgange, garderobe, spisning.

Børnenes læring gennem leg og planlagte aktiviteter – og synergien mellem dem.

Evalueringskultur i børne- og voksenhøjde.

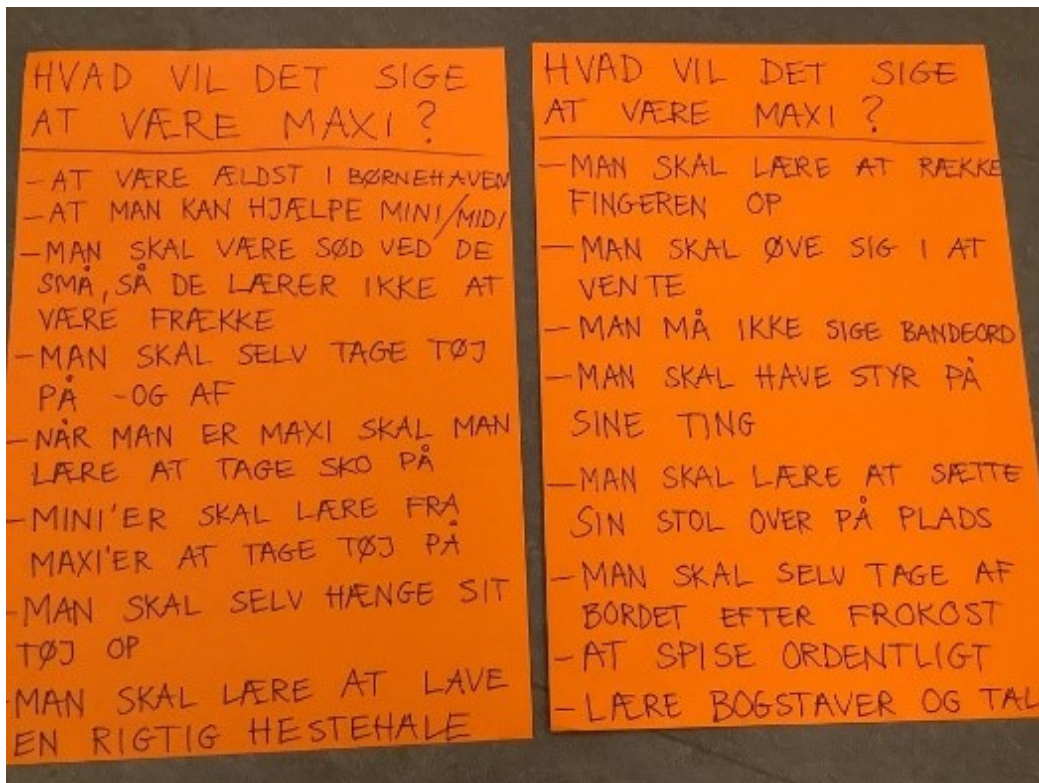
Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

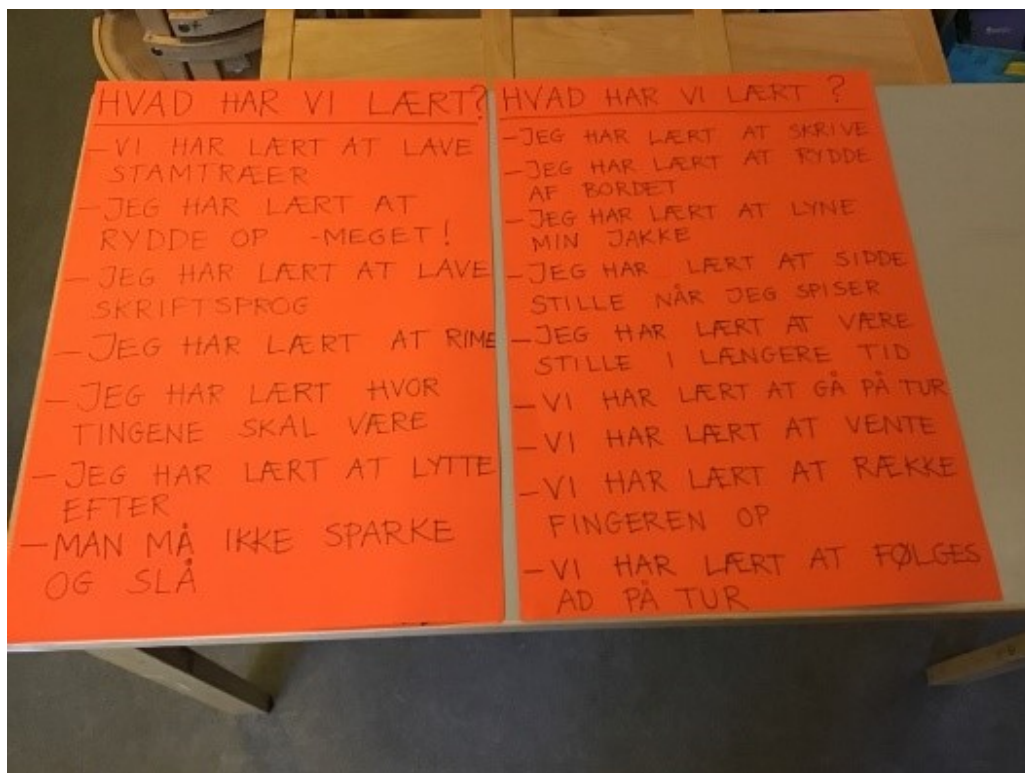
Vi arbejder med løbende evaluering – det vil sige at vi evaluerer umiddelbart i forlængelse af projektet eller aktiviteten. Vi bruger forskellige metoder – ex. praksisfortællinger, SIP modellen, video optagelser – særligt i relation til vores Hahn uddannelse ”sprog i samspil”, samtaler med børnene, SMTTE modellen mv.

Vi arbejder også med evaluering sammen med børnene, så børnene får en bevidsthed om egen læring. Her bruger vi dialogen med børnene, som vores vigtigste evalueringsredskab. Men også fotos, video, fortællinger samt de produkter, der kommer ud af projekterne – bruges også som dokumentation ift. evalueringen.

Ex. vi starter et forløb med vores maxi børn. I en samling i begyndelsen af forløbet – hvor alle børnene deltager, skriver vi en planche, hvor vi alt det børnene siger om at lære nyt - skrives ned. (se foto)

Herefter løber projektet - over 3-4 uger, hvor der arbejdes med forskellige temaer og indsatser. Når projektet er slut evaluerer vi med børnene – hvad har vi lært, har vi fundet ud af noget nyt, hvad var rigtigt godt, sjovt, hvad kunne vi også godt tænke os at lære, hvad var svært osv. Alt dette skrives ned på en planche – og tages med når et nyt projekt planlægges. (se foto)

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Ved opstart - i 2018, afholdt vi et stort forældremøde, hvor vi havde workshop, der belyste den styrkede læreplans indhold. Her fik forældrene et indblik i læreplanens temaerne – og vi havde gode drøftelser vedr. børnenes læring, udvikling og trivsel.

Læreplanen er i udformet i fællesskab – på pædagogiske dage, hvor alt indhold er drøftet. Herefter er det en skrivegruppe, der har stået for selve udformningen.

Vi har haft den styrkede læreplan på bestyrelsesmøder – hvor indholdet drøftes i relation til den aktuelle praksis.

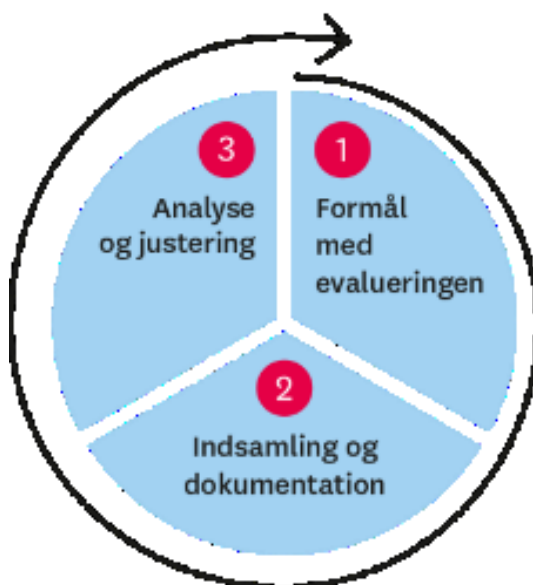
Derudover har vi haft tre pædagogiske dage, hvor vi har arbejdet med indholdet – i relation til praksis.

B.la. har vi udarbejdet SMTTE modeller over alle læreplanstemaerne – for alle alders/ udviklingstrin. Altså hvordan arbejder men med de forskellige temaer, - i alders/udviklingstrin der svare til: 3- 4- år, 4-5 år og 5- 6 år? - Hvordan kan man se det i vores praksis? osv.

Vi har set film fra Danmarks Evalueringsinstitut, der omhandler den styrkede læreplans indhold – som inspiration til vores arbejde med læreplanen.

Vi har arbejdet med videooptagelser af praksis – i relation til vores uddannelse "Sprog i Samspil" – hvor der inden optagelsen udfyldes et skema, der beskriver hvad man som pædagog gerne vil med aktiviteten. (sprog i samspil handler om at inkludere og involvere alle børn). Efterfølgende får man supervision ift. det videre arbejde – ex. hvad virker godt, hvad kan man med fordel - gøre mere eller mindre af osv.

Vi har arbejdet med SIP modellen (socialt inkluderende praksisanalyse) – som bruges til at se på den pædagogiske praksis – i relation til inkluderende fællesskaber og deltagelse for alle børn.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Da vi er kompetencecenter for sprog og kommunikation – og derfor har en del børn med sproglige og/eller kommunikative vanskeligheder, valgte vi at sætte fokus på vores førskole gruppe (maxi gruppen) – og den del af deres læringsforløb vi kalder tidligt skriftsprog tilegnelse (Early literacy), der handler om sproglig udvikling, tidligt skrift sprog, tal, mængder rim – remser, ordtilegnelse mv.

Vi har i en årrække arbejdet med forløb – i forhold til de store børn, hvor vi har arbejdet med Early literacy – vi var derfor nysgerrige på, hvor og hvordan vi kunne se den læring, børnene fik i gennem forløbet – samt om forløbet reelt sikrede et optimalt læringsmiljø – for alle børnene i gruppen.

Sammensatte ord

Alfabet –tog

ordkort

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Plancher med børnenes udtalelser inden og efter forløbet, børnenes læringsmapper, børnenes ”før og efter” skriveark. Evalueringsark til forældrene. Fotos og videooptagelser.

Foto: 1. Vi skriver vores navn – og alle de ord og bogstaver vi kan. 2: Vi råber vores kamp råb ”leg og læ’r, så du ikk’ bli’r sær!” 3: Vi viser vores læringsmapper

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøets betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi ser at børnene har rigtigt godt udbytte af forløbet. Der ligger en rimeligt fast ramme om forløbet, så børnene hele tiden ved hvad det næste skridt i forløbet er – og de har mulighed for at byde ind i forløbet, med de interesser og ideer, der opstår.

I arbejdet med den sproglige opmærksomhed – har vi både fokus på det enkelte barns udbytte og på gruppen. De børn, der har sproglige udfordringer – udfordres tilpas, samtidig med, at de børn, der er sprogligt stærke – også udfordres i deres udviklingszone. Denne opmærksomhed giver børnene positive oplevelser med læring – og det at øve sig.

Vi ser at der er børn i Lykkesholm, som er så udfordrede rent kognitivt og sprogligt, at det ikke er givtigt for dem, at deltage i forløbet. Her viser vores evaluering, at de børn, der er kognitivt udfordret – ikke har kompetencer og handleberedskab til at indgå i de aktiviteter, der tilbydes i forløbet.

Vi ser at børnene er meget optagede af de sproglige processer – også i de lege, der foregår uden for den strukturerede læringsramme.

Børnene laver – af egen drift, små bøger hvor de går rundt og skriver ting ned, de finder på rim og remser, de opdager der er ord, som næsten ligner hinanden, de genkender tal og bogstaver på facadeskilte osv.

På de skriveark – som børnene skriver i starten og i slutningen af forløbet, kan vi se en meget stor udvikling. Både i selve udførelsen af skrivningen – men også i mængden af de ord, bogstaver og tal børnene kan.

Ud over den rent færdighedsmæssige læring – ser vi også en stor personlig og social læring hos børnene. At forholde sig til andre – jævnaldrende børn, sætter en refleksion i gang hos børnene – der handler om dem selv i verden. Hvordan påvirker mine handlinger andre – hvordan kan jeg handle anderledes, hvordan er man en god ven, hvad kan jeg lære andre, hvad skal jeg selv øve mig i osv.

Vi arbejder med en meget åben og inddragende tilgang – det vil sige at vi taler med børnegruppen om alt det, der fylder både for den enkelte og for gruppen. Vi ser at denne tilgang giver børnene et medansvar for gruppedynamikken og for alles trivsel. Vi ser omsorg for hinanden og ansvarlighed for vores børnehave.

Vi ser og mærker en stor udvikling hos børnene – gennem deres deltagelse i maxigruppen.

Vi har, som supplement – efter projektet, sendt et evalueringsskema hjem til forældrene til de børn, der har deltaget i forløbet. De (meget positive) tilbagemeldinger vi fik herfra – har vi brugt til justeringer ift. næste forløb.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

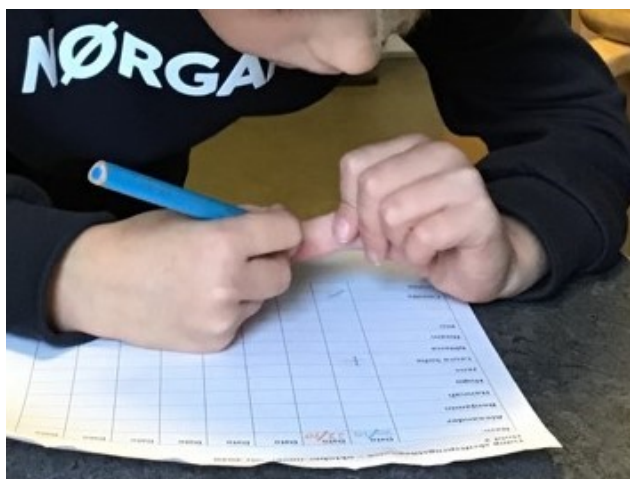
I vores dokumentation kan vi se, at vi med fordel kan være endnu skarpere på – hvad børnene selv ønsker at få ud af forløbet. Vi kan se at børnene selv er optagede af deres fremskridt, så her kan vi hjælpe børnene ved at understøtte dem i deres læringsforløb, mere specifikt. Ex. Jeg vil lære at skrive mit navn – eller jeg vil lære 10 tabellen. Eller jeg vil lære alle de rim og remser, der er i en bestemt bog - osv. Men også læringsmål, der handler om personlige eller sociale kompetencer - ex. jeg vil øve mig i at høre hvad andre siger, eller jeg vil gerne øve mig i at sige noget i en stor gruppe af børn.

Ud fra børnenes egne læringsmål – kan det blive endnu sjovere for dem, at evaluere deres læring – og se hvor langt de er kommet samt hvordan de har gjort det.

I forhold til de maxi-børn, der har kognitive udfordringer – i en sådan grad, at de ikke profiterer af deltagelse i forløbet, er det vores holdning at vi med fordel kan lade disse børn deltage i den børnegruppe, som svare til deres udviklingszone – og altså ikke deltage i Early literacy forløbet.

Vi overvejer om det skal være en del af forældreinvolveringen, at alle børn i deres læringsmappe skiver/får skrevet – deres personlige lærings ambition ned, så forældrene kun understøtte læringen hjemme.

Vi vil arbejde med endnu større forældreinvolvering samt mere vedholdenhed ift. at få alle forældrene til at være nysgerrige og deltagende i læringsforløbet. Dette vil vi blandt andet gennem et opstartsmøde, hvor forældrene inviteres til at høre om forløbets indhold, hensigt og hvordan de kan understøtte hjemme. Dette er før gjort skriftligt, men det vil virke bedre (tror vi) – hvis det bliver formidlet direkte på et møde.

Find dit navn – og kryds dig ind

Fortæl om dit familietræ

Sammensatte ord

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Forældrebestyrelsen har været inddraget på bestyrelsesmøder – hvor vi på hvert møde har talt om den aktuelle pædagogiske praksis – i relation til læreplanen og evalueringen af denne.

I det seneste år – hvor vi har været underlagt restriktioner pga. pandemien, har vi holdt bestyrelsesmøder på Teams –eller meget korte møder. Vi har derfor ikke i samme omfang som tidligere år, haft mulighed for at være så grundige i inddragelsen af bestyrelsen, som vi kunne ønske os.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Pandemien har sat en begrænsning på børnenes muligheder, på mange punkter. Ex. valg af legetøj, hvem man vil lege med, hvor man må lege – osv. Det har afstedkommet at børnene – på tvær af grupperne, ikke kender hinanden så godt, som tidligere. Nogle børn har kun gået i Lykkesholm under pandemien. Derfor kender de børn, der er startet under pandemien ikke den kultur, der er grundlaget for Lykkesholm – nemlig, at vi alle kender hinanden – både børn og voksne.

Vi har derfor et ønske om at arbejde med nedenstående emner, så snart det kan blive muligt igen.

Vi vil have fokus på:

Større inddragelse af børnene i de beslutninger, der vedrører dem – helt konkret. (Demokratiske processer, indflydelse).

Relationer og venskaber. Vi vil arbejde med relations dannelse – både i børne- og voksenhøjde.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi kom godt fra start i forhold til evaluering – men det seneste år har været svært, særligt ift. fælles evaluering i personalegruppen – ift. evaluering med børnene har det været lettere.

I pandemiperioden har vi tilrettelagt og udført projekter og aktiviteter – i de små grupper, og da vi ikke har kunnet mødes - hele personalegruppen, har vi desværre ikke haft samme mulighed for fælles evaluering og læring, som vi har haft tidligere.

Vi vil derfor gerne – i 2021, tilbage til at udføre fælles evalueringer – på baggrund af vores dokumentation. At evaluere praksis fælles, giver meget god læring, refleksion og indsigt – for hele personalegruppen. Så planen er at vi igen – når det er muligt, skal evaluere praksis i fællesskab. Dette skal fortsat ske ud fra:

Praksisfortællinger, børnesamtaler, SIP modellen, Smtte modellen, indsamlet dokumentation fra aktiviteter og projekter, samt video og fotos af praksis.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi vil gennemlæse og redigere indholdet i læreplanen, så den bliver tydeligere og mere tilgængelig i budskabet – samt understøtte med fotos, der hvor det kan understøtte skriftligheden. Grundlaget i læreplanen er og forbliver den samme – nemlig at vi arbejder anerkendende, i et inkluderende fællesskab hvor relationer er den bærende kraft.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på [EMU's hjemmeside](#).